ఏటి ఒడ్డున నీటిపూలు

- కోలిపాక రమామణి

రమామణిగారు 29 యేళ్ళ వయసులో వ్రాసిన మొదటి నవల ఈ 'ఏటి ఒడ్డున నీటిపూలు'. పోటీల్లో బహుమతి గెలుచుకుంది. తర్వాత కన్నడపత్రికలో అనువాదమై సీరియల్ గా వచ్చింది. అప్పుడు పుస్తకరూపంలో వెలువడింది. ఆ తర్వాత నాలుగైదు సంవత్సరాల వ్యవధిలోనే 'వెన్నెల్లో పిల్లనగ్రోవి', 'గడ్డిపోచలు','హాలాహలంలో అమృతం' లాంటి పాఠకాదరణ పొందిన నవలలు వ్రాశారు. అప్పటి అన్ని ప్రముఖపత్రికలలోను, ఆకాశవాణికి కథలు కూడా వ్రాశారు.

(గత సంచిక తరువాయి)

ఆంధ్రప్రభ వారపత్రిక ఉగాది నవలల పోటీలో ద్వితీయ బహుమతి పొందిన నవల (1968)

ఇల్లంతా బావురుమంటూంది. ముసలమ్మ లేని వెలితి ఇంట్లో బాగా కనిపిస్తూంది. ఆవిడ పనేం చెయ్యక పోయినా, చివరి రోజుల్లో మంచం మీద నించి లేవలేక పోయినా, ఇంట్లో ఆవిడ ఉండటం ఒక నిండుగా ఉండేది. అందరికి పెద్ద దిక్కు అనిపించేది. ఆవిడికి మనమడు అన్నా, మనమరాళ్ళు అన్నా ఎంతో అభిమానం. అందరిని ఆప్యాయంగా చేరదీసేది.

కోడల్ని కూతురులా చూసుకునేది.

మధ్యాహ్నం నాలుగైంది. ఇంట్లో నిశ్శబ్దాన్ని చీల్చుకుంటూ బయటి నించి ఎవరిదో గొంతుక వినిపించింది.

"సూర్యారావుగారి ఇల్లు ఇదేనాండీ?"

భగవతి బయటికి వచ్చి చూస్తింది. ఎవరో ఇరవై సంవత్సరాల యువకుడు నిలబడి ఉన్నాడు. చురుకైన కళ్ళు, ఉంగరాల జుత్తు, మంచి తెలివైన ముఖం.

"ఇదేనండీ. ఎవరు కావాలి?" అంది భగవతి.

"చారుమతి ఉన్నారా?" అన్నాడు అతను.

"ఆ... ఉంది" అంటూ లోపలి వెళ్ళింది భగవతి. చారుమతి కోసం ఎవరో యువకుడు వచ్చాడంటే ఇంట్లో అందరికీ ఆశ్చర్యంగా ఉంది. చారుమతి కూడా కుతూహలంగా బయటికి వచ్చి చూసింది. అతని ముఖం ఎప్పుడూ చూసిన గుర్తు లేదు. అపరిచితుడు.

"నేనే చారుమతిని. ఏం కావాలి మీకు?"

"నా పేరు గోపాల్. విజయనగరం నుంచి వచ్చాను" అన్నాడతను.

చారుమతి ఒక్క నిమిషం 'ఎవరా ఇతను?' అని ఆలోచించింది. వెంటనే డబ్బు పంపడం గుర్తు వచ్చింది.

"ఓహో! నువ్వా! రారా!" అంది చారుమతి దరహాసం చేస్తూ.

"ఎవరే అతను?" అంది రేవతి.

"ఇతను మనకి బాగా కావలసిన వాడు. శారదత్తయ్య కొడుకు" అంది చారుమతి.

"ఓహో! గోపాలా?" అంది భానుమతి.

'ఎవరీ శారదత్తయ్య?' అని ఆశ్చర్యపోయారు రేవతి, మాలతి, భగవతి.

అందరికి నమస్కారాలు చేశాడు గోపాల్.

"నీకు మమ్మల్ని ఎవరినీ తెలీదు కదూ?" అంటూ చారుమతి అందరిని పరిచయం చేసింది.

"మా పెద్దక్క రేవతి. విశాఖలో ఉంటుంది. ఈవిడ మా రెండో అక్క భానుమతి. మా ఇంట్లోనే ఉంటుంది. బావగారికి ఇక్కడే పని. ఏది మా చెల్లెలు మాలతి. ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి. పాసైంది. హిందీ పరీక్షలకి, టైపు పరీక్షలకి కడుతూంది. ఇది భగవతి. అందరిలోకీ చిన్నది. ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి. దాకా చదివింది" అంది అందరిని చేత్తో చూపిస్తూ.

గోపాల్ నవ్వుతూ, కుతూహలంగా చూస్తూ నిలుచున్నాడు.

"మరి నువ్వేం చేస్తున్నావో చెప్పావు కాదు" అంది రేవతి చనువుగా.

"నేను స్కూలు ఫైనల్ పరీక్ష పాసై కొన్నాళ్ళు విజయనగరం మిల్స్ లో పనిచేశాను. ఈ ఏడాది రైల్వే సర్వీస్ కమిషన్ పరీక్షలకి కట్టాను. ప్రస్తుతం రైల్వే ఉద్యోగంలో కాకినాడలో ఉన్నాను" అన్నాడు అతను.

"మా అమ్మని చూద్దువుగాని, రా" అంటూ చారుమతి వరండాలోకి తీసుకెళ్ళింది గోపాల్ ని. వరండాలో చాప వేసుకుని పడుకుంది శాంతమ్మ.

"అమ్మా! ఎవరు వచ్చారో చూడు" అంది చారుమతి.

ఆవిడ ఇటు తిరిగి, నూతన వ్యక్తిని చూసి, లేచి కూర్చుంది.

"విజయనగరంలో శారదమ్మ అని నాన్నగారి చెల్లెలు ఉండేవారు, జ్ఞాపకం ఉందా? ఆవిడ కొడుకు గోపాల్." చారుమతి చెప్పింది.

"అలాగా, శారదమ్మకి కొడుకు ఉన్నాడని వినడమే కాని, ఎప్పుడూ చూడలేదు. ఎంతవాడి వయ్యావు! అమ్మ బాగుందా?" అంది శాంతమ్మ.

"ఆ ....బాగుందండీ" అన్నాడు గోపాల్.

"నిలుచునే ఉన్నావు. కూర్చో బాబూ. అమ్మా, చారు! బల్ల ఏదైనా తెచ్చి పడెయ్. కూర్చుంటాడు" అంది శాంతమ్మ.

"బల్ల ఏమీ వద్దండీ" అంటూ శాంతమ్మ పక్కనే కూర్చున్నాడు అతను.

"అమ్మ ఎక్కడ ఉంది?" అంది శాంతమ్మ తిరిగి.

"ఇక్కడే ఉంది. నాకు రైల్వే పార్సెల్ ఆఫీసులో పని. స్టేషన్ దగ్గిరే ఇల్లు తీసుకున్నాను. అమ్మ, నేను అక్కడే ఉంటున్నాము."

"బాగుంది నాయనా! అమ్మని కూడా తీసుకు రాక పోయావా? ఎన్నాళ్ళయిందో చూసి."

"ముందర ఇల్లు కనుక్కుందామని నేను ఒంటరిగా వచ్చాను. ఈ మారు అమ్మని తీసుకు వస్తాను. అమ్మ అస్తమానం మిమ్మల్ని, అమ్మమ్మని తలుచుకుంటూ ఉంటుంది. అన్నట్టు, అమ్మమ్మ ఎక్కడ?" అన్నాడు అతడు.

"హయ్యో! ఇంకెక్కడి అమ్మమ్మ? ఈ పాటికి బుగ్గై పోయి ఉంటుంది" అంది శాంతమ్మ కళ్ళు తుడుచుకుంటూ.

తెల్లబోయాడతను. ఏమీ అర్థం కానట్టున్న అతనిని చూసి చారుమతి చెప్పింది.

"రెండు రోజుల నించీ మైకంలో ఉంది ఈ రోజే మామ్మ చనిపోయింది. బావలిద్దరూ ఆవిణ్ణి తీసుకుని స్మశానానికి వెళ్ళారు ఇప్పుడే."

గోపాల్ ఎంతో బాధ పడ్డాడు.

"అయ్యో! అమ్మమ్మని చూడాలని ఎంతో ఆశతో వచ్చాను. ఆవిడ కోసమని బత్తాయి పళ్ళు కూడా తెచ్చాను" అంటూ సంచీ చూపించాడు.

"దేనికైనా ప్రాప్తం ఉండాలి" అంది శాంతమ్మ.

గోపాల్ కాసేపు మౌనంగా కూర్చుని, లేచి నిలబడ్డాడు.

"ఇంక వెళతానండీ. నా మనస్సేం బాగులేదు. నిన్నమైనా వచ్చాను కాదు. అమ్మమ్మని చూసేవాణ్ణి" అన్నాడు.

"మన చేతిలో ఏం లేదు నాయనా. బాధపడకు. ఈ మారు అమ్మను తీసుకురా" అంది శాంతమ్మ.

చారుమతి వీధిదాకా వచ్చి దిగబెట్టింది అతన్ని. వాళ్ళు వీధి లోకి వచ్చేసరికి గోపాలరావు, రామారావు ఇంటి గుమం ఎక్కుతూ కనిపించారు. అపరిచితుడైన ఈ వ్యక్తిని ఒక్కసారి చూసి, ఇంట్లోకి వెళ్ళిపోయారిద్దరూ.

"మా బావగార్లు" అంది చారుమతి.

"వస్తాను వదినా" అన్నాడు గోపాల్.

"తరుచు వస్తూ ఉంటావుగా!" అంది చారుమతి.

గోపాల్ ని చూడగానే ఇష్టం ఏర్పదించి చారుమతికి. తెలివైన మెరిసే కళ్ళూ, మనిషిలో వినయం ఇట్టే ఆకర్షించాయి ఆమెని.

రాత్రి అందరు పడుకున్నప్పుడు, పక్కన పడుకున్న చారుమతిని అడిగింది శాంతమ్మ.

"ఈ అబ్బాయి నీకెలా తెలుసునే?"

"నాకు నాన్నగారు చనిపోక ముందే తెలుసమ్మా. నాన్నగారు ప్రతినెల గోపాల్ చదువుకోసం పాతిక రూపాయలు పంపేవారు. నాన్నగారు పోయాక నేను డబ్బు లేక పదిరూపాయలే పంపేదాన్ని. అదికూడా ఆరు నెలలే పంపాను" అంది చారుమతి.

"అబ్బాయి చూడు, మీ నాన్న పంపిన డబ్బుతో చక్కగా పైకి వచ్చాడు. రైల్వేలో ఉద్యోగం సంపాదించాడు. మనకే ఏ దిక్కూ కనిపించదు. శంకరానికి ఉద్యోగం దొరికిందో లేదో?"

"ఎందుకమ్మా అలా మాట్లాడతావు? అతనికి మంచి ఉద్యోగం వచ్చింది, బాగుపడ్డాడు అని మనం బాధపడితే ఒరిగేది ఏమిటి? దానితో శంకరానికి ఉద్యోగం వచ్చేస్తుందా? అతను కష్టపడి పైకి వచ్చాడని సంతోషించు" అంది చారుమతి.

చారుమతికి తల్లి అంటే ఎంత ఇష్టమున్నా, ఆవిడలో అప్పుడప్పుడూ కనిపించే ఈర్ష్య చూస్తే నచ్చదు.

25

మాధవరావు స్నానం చేసి అప్పుడే గదిలోకి వచ్చి అద్దం ముందు కూర్చుని తల దువ్వుకుంటున్నాడు. కాంతమ్మ వంటింట్లో పూజ చేసుకుంటూంది. పద్మ చేతిలో ఉత్తరంతో గబుక్కున అతని గదిలో ప్రవేశించి మాధవరావు వెనకాలే నిలబడింది. అతనిది పచ్చని దేహచ్ఛాయ. తువ్వాలు కట్టుకుని అద్దం ముందు కూర్చున్న అతను ఎంతో అందంగా ఉన్నాడు. అనాచ్ఛాదితమైన తెల్లటి వీపు అక్కడక్కడ నీటి బిందువులతో మెరిసిపోతూంది. పాలరాయిలా నున్నగా ఉన్న అతని వీపు మీద ఒక్కసారి చెయ్యి వేసి రాస్తే ఎలా ఉంటుందో అనుకుంది పద్మ. అతన్ని చూసినప్పుడల్లా ఉద్రేకంతో తన శరీరం, మనస్సు పొంగుతాయ్! తనని చూస్తే అతనిలో అలాంటి ఉద్రిక్తత ఉండదా? పద్మ ఆశ్చర్యపోయింది. అతని పురుషత్వంలో అపనమ్మకం కలిగింది.

బొమ్మలా వెనకనే నుంచున్న పద్మని చూసి మాధవరావు తెల్ల బోయాడు. వెనక్కి తిరగకుండానే చేతిలో పౌడర్ వేసి రాసుకుంటూ, "ఏం కావాలి?" అన్నాడు.

పద్మ ఆలోచనా ప్రపంచంలోంచి నిజలోకంలోకి దిగింది.

"నా ఫ్రెండ్ ఉత్తరం రాసింది. చదువుతారా?"

"నీ ఫ్రెండ్ ఉత్తరం రాస్తే నేనెందుకు చదవాలి?" మాధవరావు వెనక్కి తిరిగి పద్మను చూస్తూ అడిగాడు. అతని కళ్ళల్లో కనిపించిన అయిష్టత చూసి జంకింది పద్మ.

"నా స్నేహితులను గురించి మీకు తెలుసుకోవాలని లేదా?"

"లేదు" అన్నాడు అతను.

"మా అమ్మ చూస్తుంది. నువ్విక్కడ నించి వెళ్లి పో" అన్నాడు తిరిగి అతనే.

"నేను మీతో మాట్లాడంలో తప్పేమి ఉంది? ఇకనించి నేను మీతో ఇంట్లో మాట్లాడదలచుకున్నాను." పద్మ తన నిశ్చయం చెప్పింది.

"నువ్వు మాట్లాడినా నేను మాట్లాడను."

"ఎందుకు మాట్లాడరు?"

"మా అమ్మకి ఇష్టం ఉండదని చెప్పాను కదా?"

"మీరు అమ్మతో అన్ని విపులంగా ఎందుకు మాట్లాడరు? మనిద్దరం మాట్లాడుకోడం ఇష్టం లేక పోతే, అమ్మ పెళ్లి ఎందుకు చేసారు?"

అతనేం మాట్లాడలేదు.

"ఆమె పెద్దావిడ! పరిస్థితులు అర్థం చేసుకోలేకపోవచ్చు. మీరు చదువుకున్నవారు కదా! ఆవిడికి పరస్థితి సర్ది చెప్పకూడదూ?"

"నేనేం ఆవిడికి చెప్పను." ముభావంగా అన్నాడు అతను.

"ఎందుకు చెప్పరు? నేను చెప్పనా?" పద్మ కోపంగా అంది.

"ఎందుకు చెప్పనో నీకు అనవసరం. నువ్వు ఆవిడతో ఈ సంగతులు మాట్లాడనవసరం లేదు."

"నేను మాత్రం ఇక్కడ జీవచ్ఛవంలా అవసరమా? మీకది ఇష్టమా?" పద్మరోషంగా అడిగింది.

"నీకు ఇక్కడ ఉండటం ఇష్టం లేకపోతే వెళ్లి పోవచ్చును." మాధవరావులో చలనం లేదు.

"ఎక్కడికి వెళ్ళను?" పద్మ రెట్టించింది.

"అది నీ ఇష్టం" అంటూ గది బయటికి నడిచాడతను.

పద్మకి కోపం, దుఃఖం, రోషం పెల్లుబుకుతున్నాయి. వెనక్కి తిరిగే సరికి గుమ్మానికి ఎదురుగా ఎఱ్ఱటి కళ్ళతో అత్తగారు! భయంతో వణికిపోతూ తన గదిలోకి పరిగెత్తి, తలుపు వేసుకుని ఏడ్చింది పద్మ. తనివితీరా ఏడవటం కంటె ఏమీ చెయ్యలేదు తను. తనొక పద్మవ్యూహంలో చిక్కుకుంది. ఆ వ్యూహంలో బ్రతకలేదు, బయటపడలేదు. ఎంత అందం ఉంటేనేం,! ఎన్ని సౌఖ్యాలు ఉంటేనేం! భర్త ప్రేమ లేని స్త్రీ జీవితం వ్యర్థం. ఏం తప్పు చేసిందని తనకీ శిక్ష విధించాడు భగవంతుడు!

ఎన్నో అనుకుంది! అత్తగారి ఎడల మంచిగా ఉండి, ఆవిణ్ణి మార్చాలనుకుంది. ఎప్పుడూ అనుమానంతో, తన అందాన్ని ఈర్ష్యతో చూసే అత్తగారు తనని దగ్గిరికి చేరనివ్వలేదు.

భర్తకి దగ్గిరగా వెళ్లి అతనిని తనవేపు తిప్పుకోవాలనుకుంది. ఒక్కసారి అతనిలోని పురుషత్వాన్ని రెచ్చగొడితే తనవాడౌతాడనుకుంది. సిగ్గువిడిచి భర్త దగ్గిరికి వెళ్ళింది. అతనిని రెచ్చగొట్ట ప్రయత్నించింది. అన్ని వృథా అయాయి. అతనికి లోకంలో కనిపించే వస్తువు ఒకటే... అమ్మ. అమ్మ కోసం తన జీవితాన్ని బలి చేసుకుంటాడు. భార్య జీవితాన్ని బలి చేస్తున్నాడు!

అత్తగారి కథ తెలుసుకున్న పద్మ ఆవిడ మీద ఎంతో జాలిపడింది. కాని ఈ ఆరునెలల్లో ఆ జాలి అంతా కోపంగా మారిపోయింది. ఆవిడికి తన సుఖం తప్ప ఎదటివారి సుఖం అక్కరలేదు. చిన్నప్పుడు అత్తగారి వల్ల తను కష్టాలు పడింది కనక, ఇప్పుడు తన కోడలి మీద ఆ

కసి తీర్చుకోవాలి. భర్తతో తను సుఖించలేదు. తన కోడలు కొడుకుతో సుఖించకూడదు. కోడలు తన అందంతో కొడుకుని ఎక్కడ మార్చేస్తుందో అని ఆవిడ భయం! కోడలి ఎడల ఆవిడ నిత్య శంకితురాలు!

అష్టకష్టాలు పడి తన ప్రేమ, ప్రాణం ధారపోసి కొడుకుని పెంచింది. ఇప్పుడు కొడుకు ప్రేమంతా తన ఒకర్తికే చెందాలి. తాళిగట్టిన భార్యకి కొడుకు ప్రేమ కొంచెం ఇచ్చినా ఆవిడ సహించలేదు. కొడుక్కి కొన్ని ఇతర సుఖాలు కావాలని ఆవిడ మరిచిపోతూంది. కొడుకు కాపరానికే చిచ్చు పెట్టడానికి ఆవిడ వెనుదీయటం లేదు.

ఆవిడ కొడుక్కి పెళ్లి ఎందుకు చేసినట్టూ? ఇది ఎప్పుడూ విడని సమస్య పద్మకి.

భర్తకి తల్లిపై గల గుడ్డి ప్రేమ, భార్య ఎడల చూపే మూర్ఖత్వం తలచుకుంటే పద్మకి కోపం కట్టలు తెంచుకు వస్తుంది.

ఏడ్చి ఏడ్చి మనస్సులో బాధంతా కంటి నీరులో కలుపుకుని విశ్రాంతి పొందింది పద్మ. కళ్ళు తుడుచుకుని చూస్తే బల్లమీద ఎదురుగా శ్రీదేవి ఉత్తరం కనిపించింది. ఉండ చుట్టేసిన ఆ ఉత్తరాన్ని తిరిగి సాపు చేసి ఎదురుగా పెట్టుకుంది.

"పియమైన పద్మకు,

నేను హైదరాబాద్ వచ్చి నెల్లాళ్ళు అయింది.

నీకు చారు రాసే ఉంటుంది, మా ఇంట్లో ఒక చిన్న బాబు నాలుగు నెలల క్రిందట వెలిశాడని. పేరు 'అమర్'.

ఎలా ఉందీ పేరు? నువ్వు, చారు నా పెళ్లి అప్పుడు బావపేరు బాగాలేదని నవ్వారు. పోనీ, మా బాబు పేరు నచ్చిందా?

పురుడు చాలా కష్టమైంది. పాపని కన్నా ప్రతి స్త్రీ 'తన పురుడు చాలా కష్టమైంది' అని అనుకుంటుందేమో! ఒక రోజంతా నొప్పులతో బాధపడ్డాను. తీరా ఆసుపత్రికి తీసుకువెళితే నొప్పులు ఆగిపోయాయి. నొప్పులు రావాలని డాక్టర్లు పాట్లు పడ్డారు. మళ్ళీ ఇంజెక్షన్స్.. గొడవా! అన్నీ రాస్తే నువ్వు ముందే భయపడతావేమో! డాక్టర్లు నాచురల్ డెలివరీ కావాలని ఎంత కష్టపడ్డా చివరికి ఫోర్సెప్స్ ఉపయోగించడం, కొద్దిగా కుట్లు పడటం తప్పలేదు. తరువాత బావతో అంతా చెబితే, 'అయ్యో! ఇంత కష్టపడ్డావా!' అని చాలా బాధ పడ్డారు. 'నువ్వింత కష్టపడతావని తెలిస్తే పిల్లలే వద్దందును' అంటారు. బాగుందా?

ఎంత కష్ట పడితేనేం, పద్మా! పక్కన బాబును చూసుకోగానే పడ్డ కష్టమంతా మరిచిపోతాం. ఎంత ఆనందంగా, ఎంత హాయిగా ఉంటుందో తెలుసా? బాబుని దగ్గిరికి తీసుకుని ముద్దు పెట్టుకోవడం కంటె తీయని అనుభవం ఇంకొంకటి లేదనిపిస్తూంది. నీకూ ఈ అనుభవం అయ్యాక ఆ తీపి ఎలాంటిదో తెలుస్తుంది. ఈ అనుభవాన్ని మాటలలో చెప్పలేము.

మా బాబుకి, మా ఇద్దరి పోలికలు వచ్చాయి. 'నా మొద్దు బుర్రా, బావ అల్లరీ' వచ్చాయిట. బావ ఏడిపిస్తూ ఉంటారు. ప్రస్తుతానికి తెల్లగానే ఉన్నా బాబు పెద్దయ్యాక నల్లగా మారిపోవచ్చును. అయినా మగవాడికి ఏ రంగు అయితేనేం? మీ పాపని మాత్రం తెల్లగా, బొద్దుగా ఉండేటట్టు కను. మీవారి రంగు, నీ రూపం వస్తే పాప అంత అందమైనది ఈ సృష్టిలోనే ఉండదు. మా కోడల్ని గురించి అప్పుడే నేను మంచి కలలు కంటున్నాను.

ఆలస్యం చెయ్యకు. మా బాబు పెద్దవాడై పోతున్నాడు.

ప్రేమతో

శ్రీదేవి"

పద్మనిట్టూర్చింది. అందమైన కోడలు, మంచి కలలు, తీయని అనుభవం! అవన్నీ తనకెక్కడ? అన్నీ ఎండమావులు. పెళ్లి అయి నాలుగేళ్లయినా తను అనాఘ్రాత పుష్పంగానే మిగిలి పోయిందంటే శ్రీదేవి ఏమంటుందో? జీవితంలో ఏ అనుభవం లేకుండా అడివిని కాచిన వెన్నెలలో ఇలా ఈ జీవితం గడిచిపోతూంది.

పద్మకి తనమీద తనకే జాలి వేసింది. తిరిగి కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి.

పద్మ ఆ రోజంతా భోజనం చెయ్యలేదు. అత్తగారూ బలవంతం చెయ్యలేదు. ఒక్కసారి మాత్రం విసురుగా, "తిండి మానేసి ఎవరిని సాధించాలని?" అంది. పద్మ మాట్లాడకుండా పుస్తకాలు ముందర వేసుకు కూర్చుంది. మర్నాటి నించి పరీక్షలు. బి.ఏ. అయిపోయేక ఏం చెయ్యాలి? ఇలాంటి ఇంటి పరిస్థితులలో పిచ్చి ఎక్కి పోకుండా తనని కాపాడేవి పుస్తకాలు, కాలేజీ! అంతే! ఆ చదువుకూడా ఆగిపోతే ఏది దిక్కు?

"తలనొప్పిగా ఉంది" అంటూ మాధవరావు మూడు గంటలకే ఆఫీసునించి ఇంటికి వచ్చేశాడు.

కాంతమ్మ గాభారాపడింది. మంచం వేసి, పక్క పరిచి, కొడుకుని పడుకోమని తను అమృతాంజనం తెచ్చింది. నుదుటి మీద రాయబోతూ చూసి, "బాబూ! జ్వరంగా ఉందేమిటి? ఇలా కాలిపోతూంది ఒళ్ళు" అంది. ఆవిడ కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి.

మాధవరావు, "నువ్వేం కంగారుపడకమ్మా" అంటూ కళ్ళు మూసుకుని పడుకున్నాడు.

కొడుక్కి అమృతాంజనం రాసింది. వేడివేడి కాఫీతో తలనొప్పి మాత్ర ఇచ్చింది. అయినా ఆవిడ కంగారు తగ్గలేదు. అయిదు నిమిషాలకి ఒకసారి,"బాబూ! తలనొప్పి తగ్గిందా? ఇంకా జ్వరం తగ్గలేదేమిటి? డాక్టర్ని తీసుకురానా?' అని అడుగుతూనే ఉంది.

భర్తకి జ్వరం అని తెలిసి పద్మ కూడా ఆత్ర పడింది.

మంచం దగ్గిరికి వచ్చి, "ఎలా ఉంది తలనొప్పి? జ్వరం ఉందా?" అని అత్తగారిని అడిగింది.

పద్మని చూస్తూనే అత్తగారు కస్సుమని లేచింది.

"నా బాబు దగ్గిరికి రాకు. నీ వల్లే ఈ జ్వరం వచ్చింది. నువ్వే ప్రొద్దున్న ఏదో చేసి ఉంటావు" అంది.

పద్మ సిగ్గుతో వెనక్కి వెళ్ళిపోయింది. తన భర్తకి ఒంట్లో బాగుండకపోతే ఆ మాత్రం అడిగే హక్కు తనకి లేదా?

రాత్రి అంతా మగత నిద్రగానే గడిపారు పద్మా, అత్తగారూ. కాంతమ్మ అస్తమానం కొడుకుని ముట్టుకుని చూస్తూనే ఉంది.

తెల్లవారింది. మాధవరావు జ్వరం తగ్గలేదు. కొద్దిగా ఎక్కువ అయింది. కాంతమ్మ పనిమనిషి చేత పక్క ఇంట్లో ఉన్న డాక్టరుకి కబురు పంపింది. తొమ్మిదింటికి డాక్టరు వచ్చి మాధవరావుని పరీక్షించాడు.

"ఏమి జ్వరమండీ? ఎంత ఉంది జ్వరం? ఇవాళ తగ్గి పోతుందా?" అంటూ ఆత్రంగా అడిగింది కాంతమ్మ.

"మీరేం కంగారు పడకండి. ఫ్లూ జ్వరం. రెండు రోజుల్లో తగ్గి పోతుంది" అన్నాడు డాక్టరు.

పద్మ ముఖం నేలవేసుకుని దూరంగా తన గది ద్వారబంధానికి ఆనుకుని నిలుచుంది. డాక్టరు ఏమనుకున్నాడో పద్మ వేపు తిరిగి, "మీరు దిగులుపడవలిసింది ఏమీ లేదమ్మా. చదువుకున్నవారు మీరే అలా అయితే ఎలా? ఈ మాత్రలు మూడు పూటలా వేడి కాఫీతో కాని, పాలతో గాని ఇవ్వండి. అన్నం పెట్టకండి. తేలికగా జీర్ణం అయ్యే ఆహారం ఇవ్వండి" అని మందు ఇస్తూ ఇంగ్లీషులో చెప్పాడు.

కాంతమ్మ వెంటనే గబుక్కున మందు పొట్లాలు డాక్టరు చేతిలోనించి లాగేసుకుని, "ఆ అమ్మాయికి ఏమీ తెలియదండీ. నాకు మీరు అంతా తమిళంలో చెప్పండి" అంది.

డాక్టరు తెల్లబోయాడు. ఒక్కసారి పద్మ ముఖంవంక ఆశ్చర్యంగా చూసి, తరవాత కాంతమ్మ గారితో ఆహార విషయం, మందు విష్యం తమిళంలో చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

పద్మ అవమానభారంతో తల వంచుకుని గదిలోకి వెళ్ళిపోయింది.

ఆరోజు మొదటి పరీ. కాలేజీకి వెళ్ళాలా? మానాలా? వెళ్ళితే అత్తగారు ఏమంటుందో? అయినా తను ఇంట్లో ఉండి చేసే పని ఏమిటి? ఎలాగా భర్త దగ్గిరికి వెళ్ళనీయదు అత్తగారు.

పద్మ పరీక్షకి వెళ్ళడానికే నిశ్చయించుకుంది.

పద్మ సాయంత్రం కాలేజీనించి వచ్చే సరికి కాంతమ్మ కొడుకు మంచానికే ఆనుకుని కూర్చుని ఉంది. జ్వరం తగ్గిందో, లేదో తెలియదు. దగ్గిరికి వెళ్ళితే అత్తగారు కోపగిస్తుంది. పద్మవల్లే కొడుకుకి జ్వరం వచ్చిదని ఆవిడ దురభిప్రాయం.

ప్రొద్దున్న నించి భోజనం లేదు. పైగా, పరీక్ష రాసిన అలసట. పద్మ వంటింట్లోకి వెళ్ళింది. కాని ప్రొద్దున్న వంట చేసిన జాడ లేదు. అక్కడ కాంతమ్మ భోజనం లేకుండానే కొడుకుకి ఉపచారాలు చేస్తూ కూర్చుంది.

పద్మ వంట చేసి, భయపడుతూ అత్తగారి దగ్గిరికి వెళ్ళి, "భోజనం చేస్తారా? వంట చేశాను" అంది మెల్లగా.

"నా కొడుక్కి జ్వరం వచ్చి పస్తు పడుకుంటే నన్ను భోజనం చెయ్యమంటావా? ఏమైనా బుద్ధి ఉందా నీకు? అవును, తల్లి ప్రేమ నీకేం తెలుస్తుంది? వాడలా పడుకుని ఉంటే నువ్వు షోగ్గా కాలేజీకి వెళ్ళి రాగలవు. సుష్టుగా భోజనం చెయ్యగలవు. నువ్వెళ్ళి మెక్కు. నాకు వద్దు" అంది కాతమ్మ కోపంగా.

పద్మ వంటింట్లో లైట్లు ఆర్పి, తలుపు వేసి వచ్చి తన గదిలో పక్క మీద వాలిపోయింది. కళ్ళలో నీళ్ళు వస్తూంటే, 'ఏమిటి ఇంకా నేను శిలగా మారి పోలేదా?' అనుకుంది.

రెండో రోజు మాధవరావు జ్వరం తగ్గింది. కాని ఆ రోజు పథ్యం పెట్టవద్దన్నాడు డాక్టరు. మాధవరావుతో పాటు తల్లికీ, భార్యకీ పస్తు ఆ రోజు.

'భోజనం, నిద్రా లేకుండా ఎలా ఉండగలదు ఈవిడ?' అని ఆశ్చర్యపోయింది పద్మ. కొడుకు పస్తుంటే లోకంలో ఇంక ఎవరూ భోజనం చెయ్యకూడదు. ఏమిటీ వెర్రి ప్రేమ?

కాంతమ్మ కొడుక్కి రాత్రింబవళ్ళు ఉపచారాలు చేస్తూనే ఉంది. కోడల్ని మాత్రం మంచం దగ్గిరికి కూడా రానివ్వలేదు.

పద్మ మనస్సు మొద్దు బారిపోయింది. 'వాళ్ళు తల్లీ కొడుకులూనూ! నేనెవరిని? నేను వీళ్ళకేమీ కాను' అనుకుంది. పరీక్ష పాసైతేనేం? లేకపోతేనేం? ఏదో వేదాంతం, నిరాశ ఆవరించాయి. నిన్న అత్తగారి మాటలతో తల బొప్పి కట్టింది. మళ్ళీ ఈ రోజు పరీక్షకి వెళితే ఏం మాటలు పడవలిసి వస్తుందో? ఆ రోజు పరీక్షకి వెళ్ళలేదు పద్మ.

మూడోరోజు మాధవరావుకి పథ్యంపెట్టారు. ఆ రోజు భోజనం చెయ్యడానికి అత్తగారు అనుమతి ఇచ్చినా, అన్నం తినలేకపోయింది పద్మ. సాయంత్రానికి విపరీతమైన తలనొప్పి, జ్వరం వచ్చాయి. 'ఎవరితో చెప్పుకోను?' అనుకుంటూ మౌనంగా పడుకుంది పద్మ.

మరునాటికి మాధవరావు ఆరోగ్యంగా లేచి తిరగటం ప్రారంభించాడు. పద్మ మాత్రం ఒళ్ళు నొప్పులు, తలనొప్పి, జ్వరంతో పక్క మీదనించి దిగలేక పోయింది.

ఎనిమిది గంటలకి అటువైపు వచ్చిన కాంతమ్మ కోడలు ఇంకా పడుకుని ఉండటం చూసి, "ఏం మహారాణి గారికి ఇంకా తెల్లవారలేదా?" అంది వ్యంగ్యంగా.

"జ్వరం వచ్చింది. తల పగిలిపోతూంది" అంది పద్మ మెల్లిగా.

"ఎవరికైనా ఉసురు పెడితే ఊరికే పోతూందా? అనుభవించాలి" అంటూ అత్తగారు వెళ్ళిపోయింది. గంట తరువాత డాక్టరు వచ్చాడు. పద్మని చూసి, "ఈవిడకీ ఫ్లూయే వచ్చింది. భయం లేదు, ఇంట్లో ఒకరికి వస్తే తక్కినవాళ్లకి కూడా రావడం మామూలే. అబ్బాయికి ఇచ్చిన మాత్రలే యిస్తాను" అన్నాడు.

డాక్టరు అటు వెళ్ళగానే, "విన్నావుగా ఆయన మాటలు. రోజుకి మూడుసార్లు వేసుకోవాలిట ఈ మాత్రలు. బల్ల మీదపెడుతున్నాను, వేసుకో" అని బయటికి వెళ్ళిపోయింది కాంతమ్మ.

'కొడుక్కి జ్వరం వస్తే అన్ని ఉపచారాలు చేసినావిడ, కోడలికి వస్తే అలా ఎలా విదిలించేయగలదు? ఒకరి మీద అంత దయ కురిపించి, రెండో మనిషి ఎడల అంత నిర్దయగా ఎలా ప్రవర్తిస్తారు?' అనుకుంది పద్మ.

జ్వర తీవ్రత, తలనొప్పి. ప్రతి మనిషికి కష్టాలలో, అనారోగ్యంగా ఉన్నప్పుడు తల్లి, తండ్రి జ్ఞాపకం రావడం సహజం. పద్మ తల్లిని, తండ్రిని జ్ఞాపకం చేసుకుని ఏడ్చింది. 'పువ్వుల్లో పెట్టి, ప్రేమంతా కుమ్మరించి, ఎంతో గారాబంగా పెంచి ఈ రాక్షసుల మధ్య ఎందుకు పారేశావమ్మా నన్ను? పెళ్లి పేరు చెప్పి మీ చల్లటి నీడనించి ఈ అగ్ని గుండంలోకి ఎందుకు తోశారమ్మా? దిక్కులేనిదానిలా జ్వరంతో అల్లాడి పోతున్నానని తెలిస్తే ఎంత బాధపడతారో?' అనుకుంటూ దుఖించింది.

పద్మ జ్వరం నాలుగు రోజుల దాకా తగ్గలేదు. రోజూ డాక్టరు వచ్చి చూసే వాడు. అత్తగారు కాఫీ కాచి పోసేది. మాధవరావు డాక్టరుతో పాటు రోజూ భార్య గదిలోకి వచ్చి, డాక్టరుతో మాట్లాడి వెళ్ళిపోయేవాడు. ఒక్క రోజూ భార్యని మాట వరసకైనా, "ఎలా ఉంది పద్మా ఒంట్లో?" అంది అడగలేదు,

పద్మ జ్వరంలోనే ఒక నిశ్చయానికి వచ్చింది. 'ఈ తల్లీ కొడుకులకి నేను అవసరం లేదు. ఎవరికీ అవసరం లేని చోట నేను ఉండటంలో అర్థం లేదు' అని.

పథ్యం తీసుకున్న మూడవరోజు పెట్టె, పరుపు సర్దుకుంది ఆఖరి ప్రయత్నంగా భర్త ఆఫీసుకు వెళ్ళిపోతూ ఉంటే చెప్పింది. "నేను కాకినాడ వెళ్లిపోతున్నాను" అని. మాధవరావు ఒక్క నిమిషం ఆగాడు. "నీ ఇష్టం" అని ముందుకు వెళ్ళిపోయాడు.

"వద్దు", "ఇప్పుడెందుకు?", "మళ్ళీ ఎప్పుడు వస్తావు?", "నీరసంగా ఉన్నావు, ఒక్కర్తివీ వెళ్ళగలవా?'.. ఏ మాటా అతని నోటినించి రాలేదు.

సాయంత్రం పనిమనిషి చేత టాక్సీ తెప్పించుకుంది. డ్రైవరు వచ్చి పెట్టె, పరుపు తీసుకు వెళ్ళాడు. అత్తగారు హాల్లో నుంచుని చూస్తూ ఉంది. ఆవిడతో 'వెళుతున్నాను' అని చెప్పనా అని ఆలోచించింది పద్మ. 'ఆవిడికి నేను అవసరం లేనప్పుడు నాకూ ఆవిడ వద్దు' అనుకుని మౌనంగా టాక్సీ ఎక్కి కూర్చుంది.

మద్రాసు– హౌరా మెయిలు మద్రాసునించి రాత్రి ఎనిమిది గంటలకి బయుదేరుతుంది. అందులో ఎక్కి కూర్చుంది పద్మ.

రైలు బయలుదేరింది. ప్రయాణీకులకు వీడ్కోలు చెపుతూ మద్రాసు పౌరులు చేతులు ఊపుతున్నారు, పద్మకి మాత్రం అక్కడ ఎవరూ లేదు. 'మద్రాసుతో నీ ఋణం తీరిపోయింది' అంది పద్మ మనస్సు. అస్థిపంజరంలా నీరసంగా ఉన్న పద్మ శరీరమంతా వణికింది ఒక్కసారి. 'నేను చేసేది మంచి పనేనా?' అనుకుంది.

రైలు జనంతో కిటకిటలాడుతూంది. అయినా ప్రయాణీకులంతా అలాగే చోటు చేసుకుని సామానుల మీద వాలి, బెంచీల కింద దుప్పట్లు పరుచుకుని నిద్రలో మునిగారు. కూర్చున్నవాళ్ళు ఒకరి మీద ఒకరు వాలి తూగుతున్నారు. నిద్ర సుఖమెరగదు మరి! పద్మ ఒక్కర్తే కిటికీ దగ్గిర కూర్చుని 'నేను ఒంటరిగా మిగిలిపోయాను' అనుకుంటూ రాత్రి అంతా జాగారం చేసింది. మనస్సు ఎన్నోసార్లు ఆత్మహత్య చేసుకుకోమని ప్రోత్సహించింది. రైలు కృష్ణా బ్రిడ్జి మీదనించి వెళుతున్నప్పుడు, గోదావరి నది దాటుతున్నప్పుడు రైల్లోంచి గెంతి నీటిలో పడి చచ్చి పోదామనుకుంది. కాని తల్లీ, తండ్రి మమ్మల్ని అన్యాయం చెయ్యకమ్మా అంటునట్టు అనిపించి జీవచ్ఛవంలా అలాగే కూర్చుండి పోయింది.

మరునాడు మధ్యాహ్నం రండు గంటలకు ఇల్లు చేరింది పద్మ. తెల్లగా పాలిపోయి, నీరసంగా, అస్థిపంజరంలా ఇల్లు చేరిన కూతురిని చాసి వరలక్ష్మి గుండెలు బాదుకుంటూ ఏడ్చింది. ఉత్తరమైనా రాయకుండా ఒంటరిగా ఆ స్థితిలో వచ్చిన కూతుర్ని చూసి ఆశ్చర్య పోయారు నారాయణరావు గారు.

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments